

HARIDUSMINISTEERIUM

EESTI NOORSOOTÖÖ ARENGUKAVA
AASTAIKS 2001–2004

TALLINN 2001

EESSÕNA

Käesoleva dokumendi on töörühm ette valmistanud paralleelselt Eesti noorsootöö kontseptsiooniga. Arengukava kirjeldab noorsootööd valdkonniti aastaiks 2001–2004.

Eesti noorsootöö arengukavas on nimetatud kaheksa valdkonna tegevussuunad. Arengukava loob sellega ühtse arusaama soovitatavatest tulemustest kõigile noorsootöö tegijaile, noortele kui sihtrühmale, kuid ka ühiskonna teistele huvirühmadele, kes noorsootööga suuremal või vähemal määral kokku puutuvad.

“Eesti noorsootöö arengukava aastaiks 2001–2004” sisaldab olulisemaid tegevusi järgmistes valdkondades.

1. Erinoorsootöö
2. Huviharidus
3. Info noorte kohta ja noortele ning nõustamine ja uuringud
4. Noorsootööalane koolitus, täiend- ja ümberõpe
5. Noorte tervistav ja arendav puhkus
6. Noorte töehõive
7. Rahvusvaheline koostöö
8. Noorsootöö struktuurid ja noorte osalus

Valdkondade prioriteetide kõrval on märgitud plaanitud tegevuste kompetentsemad elluviijad. Nende ring võib seega tegelikkuses erineda selles arengukavas kirjapandust.

1. ERINOORSOOTÖÖ

Prioriteetidid

1. Plaanida ja teostada kriminaalpreventiivse sisuga programme ning projekte.
2. Arendada koostöövõrgustik noort ümbritsevate erinevate institutsioonide vahel, eelkõige alaealiste komisjonide kaudu.
3. Korrastada alaealiste kohta käivaid seadusi (täiendada ja muuta vastavat seadusandlikku regulatsiooni, esmajoonelise alaealise mõjutusvahendite seadust, aga vajaduse korral ka teisi lastekaitse, kriminaalõiguse jmt seotud seadusi).
4. Levitada noorte seas kriminaalpreventiivset infot.

Kavandatu elluviimine

1. Rakendada noorsootöö võimalusi õppeasutustes ja koolide internaatides sihipärasemalt (2002–2004).

2. Tagada rehabilitatsiooniteenuse kättesaadavus psühhoaktiivsete ainete sõltuvuses olevatele alaealistele erinoorsootöö mitmekesiste programmide ja projektide kaudu (esmlt noorsootööasutustes).
  - 2.1. Kavandada valdkonna teostamiseks riigieelarvesse ning kohalike omavalitsuste eelarvetesse igal aastal ette vajalikud summad (2002–2004).
3. Toetada alaealistega tehtava preventiivtöö tulemuslikkuse suurendamiseks vastavas valdkonnas tegutsevate institutsioonide koostöövõrgustiku arengut (eelkõige maakondade alaealiste komisjone kaasates).
  - 3.1. Eesti Noorsootöö Keskuse algatusel kutsutakse kokku ennetustööga tegelevate institutsioonide ümarlaud ning määratletakse konkreetse võrgustiku ülesanded (2002).
4. Töötada kuritegude ennetamise riikliku strateegia alusel välja kriminaalpreventiivse suunitlusega programmid (2001–2004).
  - 4.1. Töötada välja preventiivse suunitlusega programmid õppurite õigus- ja tervisekasvatuse korraldamiseks, näha ette nende teostajate koolitus.
  - 4.2. Koostada preventiivset infomaterjali ja levitada seda erinevate infokanalite kaudu (2001–2004).
  - 4.3. Edastada positiivse sisuga noortesaateid meediakanalites koos venekeelse tõlkega (2001–2004).
5. Tagada noorele teavitamis- ja nõustamisteenuse kättesaadavus õppeasutustes ning noorsootööasutustes.
  - 5.1. Arendada tugiõpilasliikumist õppeasutustes, luua sellekohane võrgustik (2001–2004).
6. Saavutada aastaks 2002 maakondlike alaealiste komisjonide stabiilne riiklik finantseerimine, arvestades piirkondlikku eripära (noorte arv, kriminogeensuse aste).
7. Kaasata kolmas sektor efektiivsemalt kaasamiseks erinoorsootöö programmidesse.
  - 7.1. Stabiliseerida erinoorsootöö programmide rahastamine (2001–2004).
  - 7.2. Töötada välja ning kehtestada ühtsed reeglid kolmanda sektori kaasamiseks järelevalvesse, et hinnata projektide raames tehtava erinoorsootöö kvaliteeti (järelkontrolli ühtne mehhanism) (2002–2004).
8. Toetada aastail 2001–2004 kriminaalpreventiivseid arendusprojekte, millega tagatakse noortele mitmekesised võimalused enda leidmiseks ühiskonna liikmena.
  - 8.1. Rakendada kriminaalpreventiivse meetodina seikluskasvatust (2001–2004).
  - 8.2. Stabiilselt finantseerida alaealiste komisjonide korraldatud projektikonkursse (2001–2004).
  - 8.3. Toetada tänavatöö kui erinoorsootöö projekte (2001–2004).
9. Luua erinoorsootöö sihtrühmale kutse-eelsete oskuste omandamise võimalusi (2001–2004).

Plaanitavad teostajad

Vabariigi Valitsus, Haridusministeerium, Kultuuriministeerium, Sotsiaalministeerium, Siseministeerium, politseistruktuurid, kohalikud omavalitsused, õppeasutused, noorsootöösasutused, alaealiste komisjonid, kolmas sektor, Eesti Noorsootöö Keskus jt.

2. HUVIALAHARIDUS

Prioriteetid

1. Integreerida noorsootöö ja huvialahariduse struktuurid, täpselt piiritleda vastavate institutsioonide pädevus nii õigusaktides kui ka institutsioonide arengukavades.
2. Töötada välja huvialahariduse raamõppekavad ning arendada neid.
3. Piirkondlikes noorsootöö arengukavades näha ette huvialahariduse arendamise meetmed.

Kavandatu elluviimine

1. Käivitada üleriigilised uuringud, et selgitada huvialaharidust võimaldavate struktuuride ja sisu vastavus vajadustele (2001–2002).
  - 1.1. Olenevalt üleriigiliste uuringute tulemustest, õppekavadest lähtuvatest mahtudest ning konkreetse huviala spetsiifikast koostada soovituslik õpilaskoha maksumuse sätestamise kord (2003–2004).
2. Tagada huvialajuhtide metoodiline nõustamine (2002–2004).
3. Arendada piirkondlikes noorsootöö arengukavades välja huvialahariduse peatükid (piirkondlikud strateegiad) ja korraldada nende koordineeritud elluviimist (2001–2004).
4. Hoolitseda huvialaharidusteabe kättesaadavuse eest (2001–2004).
5. Tagada kvalifitseeritud huvialajuhtide olemasolu üldhariduskoolides ning nende mitmekülgne täiendusõpe (2001–2004).
6. Pidada oluliseks piirkondlike huvialajuhtide esindajate ja ühenduste tegevust, toetada asjaomase üleriigilise ühenduse ettevõtmisi (aastaplaanide ja kokkulepitud prioriteetide põhjal) (2001–2004).

Plaanitavad teostajad

Haridusministeerium, Kultuuriministeerium, Eesti Noorsootöö Keskus, MTÜ Eesti Noorsoonõunike Ühendus, kohalikud omavalitsused, Eesti Huvialajuhtide Liit, Eesti Huvialakeskuste Kogu (HAKK) jt.

3. INFO NOORTE KOHTA JA NOORTELE NING NÕUSTAMINE JA UURINGUD

Prioriteetid

1. Arendada üleriigilist teavitamis- ja nõustamissüsteemi.

2. Kujundada kohalike omavalitsuste haldusaladesse kutseasuunitlejate võrgustik.
3. Tagada rahvusvaheline infovahetus ja teabe kättesaadavus.
4. Edendada piirkondlikke uurimis- ja nõustamisprojekte.

Kavandatu elluviimine

1. Alustada maakondlike teabe- ja nõustamiskeskuste plaanipärast riiklikku rahastamist koos noorsootöö võimaluste kasutamise seirega (2001).
2. Arendada teabevalialast koostööd erinevate riiklike institutsioonidega ja kolmanda sektoriga.
3. Arendada välja Interneti-põhine infopank (2001–2002) ja tagada noorsootöö Infolihe väljaandmine (2001–2004).
4. Luua kohalike omavalitsuste juurde kutseasuunitleja töökoht.
5. Viia regionaalsete keskuste tegevus vastavusse riiklikult kehtestatud standarditega (2002).
6. Juurutada teavitamis- ja nõustamiskeskuste vaheline ühtne võrgustik (aastast 2002).
7. Aktiivistada välissuhteid teavitamise ja nõustamise valdkonnas nii riiklikul kui ka kohaliku omavalitsuse tasandil.
  - 7.1. Otsida koostööpartnereid, vahetada infot (2001–2004).
  - 7.2. Korraldada ühiseid seminare ja koolitusi (2001–2004).
8. Suurendada kohaliku omavalitsuse tasandil kolmanda sektori rolli noortele vajaliku teavitamise, nõustamise ja uuringute valdkonnas (2001–2004).

Plaanitavad teostajad

Haridusministeerium, Eesti Noorsootöö Keskus, SA Eesti Kutsehariduse Reform, kohalikud omavalitsused, noorsootööasutused, teavitamise ja nõustamisega tegelevad juriidilised ning füüsilised isikud, Sotsiaalministeerium, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda.

4. NOORSOOTÖÖALANE KOOLITUS, TÄIEND- JA ÜMBERÕPE

Prioriteedid

1. Parandada noorsootööalase koolituse, täiend- ja ümberõppe kvaliteeti, soodustades ning algatades aja nõudeid arvestavate õppekavade väljatöötamist, kompetentsete koolitajate ettevalmistust, järjekindlat analüüsi, stabiilset finantseerimist ja info liikuvust nende olemasolu kohta.
2. Koolitustegevus esmaolulistel teemadel.
  - 2.1. Erinevate kultuuride erisuste tundmaõppimine.
  - 2.2. Meeskonnatöö.
  - 2.3. Noorsootöö osa sotsiaalse tõrjutuse vähendamisel.
  - 2.4. Projektijuhtimine.
  - 2.5. Seikluskasvatus.
  - 2.6. Vabatahtlik noorsootöö.

3. Koolitustegevus prioriteetsetele sihtrühmadele.
  - 3.1. Mitte-eestlastest noortega tegelevad noorsootöötajad.
  - 3.2. Puuetega noortega tegelevad noorsootöötajad.
  - 3.3. Erinoorsootöö tegijad.

Kavandatu elluviimine

1. Moodustada Haridusministeeriumi ja noorsootöölalast koolitust, täiend- ja ümberõpet pakkuvate institutsioonide esindajatest ning sõltumatutest ekspertidest töörühm, kelle ülesanne on analüüsida valitsevat olukorda, kuid teha ka ettepanekuid noorsootöölalase koolituse edasiseks korraldamiseks (2001). Jätkata huvialajuhtide koolitust diplomiõppes Viljandi Kultuurikolledžis ning võimaldada bakalaureuseõpet Tallinna Pedagoogilises Seminaris.
2. Eesti Noorsootöö Keskus korraldab ja vahendab noorsootöötajate täiendõpet. Keskus loob noorsootöölalast koolitust, täiend- ja ümberõpet pakkuvate isikute ja institutsioonide andmekogu (2001).
3. Eesti Noorsootöö Keskuse kodulehekülge täiendatakse järjepidevalt infoga noorsootöölalase koolituse võimaluste kohta nii Eestis kui ka rahvusvahelisel tasandil (2001).
4. Noorsootöö seaduse § 16 lg 1 p 7 alusel riigieelarvest noorsootöötajate koolitusele eraldatavaid toetusi plaanides ja kasutades lähtutakse noorsootöökoolituse valdkonna prioriteetidest (2002).
5. Eesti Noorsootöö Keskus ehitab välja ja komplekteerib koolituseks vajaliku materiaaltehnilise baasi (auditooriumid, õppevahendid jms) (2003).
6. Kohaliku omavalitsuse tasandil analüüsitakse haldusterritooriumil tegutsevate noorsootöötajate ning vabatahtlike noorsootöö tegijate noorsootöökoolituse, täiend- ja ümberõppe vajadust (kinnitatakse sellekohaseks tegevuseks omavalitsuse eelarveliste vahendite plaanimise mehhanism) ning kinnitatakse toetuste taotlemise tingimused ja kord (2001–2004).

Plaanitavad teostajad

Haridusministeerium, Eesti Noorsootöö Keskus, Tallinna Pedagoogikaülikool, Tallinna Pedagoogiline Seminar, Viljandi Kultuurikolledž, kohalikud omavalitsused.

5. NOORTE TERVISTAV JA ARENDAV PUHKUS

Prioriteedid

1. Laiendada tervistava ja arendava puhkuse teenuse kättesaadavust esmajärjekorras noortele.
2. Renoveerida noortelaagrid, paremini korraldada personali väljaõpet.
3. Pakkuda kvaliteetsemat laagriteenust.
4. Luua laagritegevuse riigieelarveline toetusmehhanism.

Kavandatu elluviimine

1. Aastaks 2004 luua 35 000 noorele võimalus osaleda statsionaarsetes laagrites korraldatavates ja projektilaagrite (vähemalt 6 päeva) programmides.
  - 1.1. Suurendada lasterikaste ja vähekindlustatud perede ning puuetega noorte osalemise võimalusi laagriprogrammide ning tuusikute riikliku toetamise kaudu (2001–2004).
  - 1.2. Tagada eesti keele laagrite süsteemi järjepidevus riikliku järelevalve ja finantstoetuste kaudu (2001–2004).
  - 1.3. Optimeerida noortelaagrite pakutava teenuse hinda ja kvaliteeti riigipoolse toetuse suuruse ning järelevalve kaudu (2001–2004).
  - 1.4. Tagada info parem kättesaadavus noortelaagrite ning erinevate programmide kohta (2001–2004).
  - 1.5. Täiendada noortelaagrite kodulehekülge (2001–2004), osaleda boksiga noorte infomessis “Teeviit” (2001–2004).

Plaanitavad teostajad

Haridusministeerium, Sotsiaalministeerium, tegevuslubadega noortelaagrid, kohalikud omavalitsused, Eesti Noorsootöö Keskus, Mitte-eestlaste Integratsiooni Sihtasutus, erinevad ühendused.

2. Aastaks 2004 renoveerida olemasolevatele lisaks kuni 4 noortelaagrit tasemele, mis võimaldab nendes korraldada aastaringset programmilist tegevust. Näha ette võimalused puuetega noorte osalemiseks laagritegevuses.
  - 2.1. Määrata kindlaks renoveeritavad noortelaagrid, töötada välja riikliku toetuse põhimõtted (2002).
  - 2.2. Kehtestada riigieelarvest noortelaagritele investeringuteks ettenähtud summade taotlemise ühtne kord (2002).

Plaanitavad teostajad

Haridusministeerium, Sotsiaalministeerium, Päästeamet, Tervisekaitseamet, tegevuslubadega noortelaagrite omanikud, kohalikud omavalitsused, Eesti Noorsootöö Keskus.

3. Tagada tegevusloaga noortelaagrites kvalifitseeritud ja pädeva personali olemasolu.
  - 3.1. Töötada välja kooldusprogrammid, täiendada neid ja kinnitada need (2002–2004).

- 3.2. Kaasata kohalikud omavalitsused nende korraldatavate projektilaagrite personali koolitusse (2001–2002).
- 3.3. Luua kvalifitseeritud laagrijuhitide ja kasvatajate andmebaas (2001) ning täiendada seda (2001–2004).
- 3.4. Korraldada suunitlustest ja vajadustest lähtuvat koolitust, et kindlustada noortelaagrites kvalifitseeritud ja pädeva personali olemasolu (2001–2004).

Plaanitavad teostajad

Haridusministeerium, Tallinna Pedagoogikaülikool, Tallinna Pedagoogiline Seminar, Tartu Linnavalitsuse kultuuriosakonna noorsooteenistus, Eesti Noorsootöö Keskus, tegevuslubadega noortelaagrid, kohalikud omavalitsused, noorteühendused.

4. Sihipärastada noorte tervistava ja arendava puhkuse korraldust, asjakohaste programmide väljatöötamist.
  - 4.1. Korraldada noortelaagrite personali (2002) ja laagritegevuses osalevate noorte (2003) rahulolu uuring.
  - 4.2. Korraldada laagriprogrammide suunitluste vajaduste uuring (2002).
  - 4.3. Töötada välja programmi kvaliteedinäitajad (2001).
  - 4.4. Hinnata programmi kvaliteeti (protsessi) ja tulemuslikkust (2001–2004).

Plaanitavad teostajad

Haridusministeerium, Tartu Ülikool, Tallinna Pedagoogikaülikool, noortelaagrite omanikud, noortelaagrite personali esindajad.

6. NOORTE TÖÖKASVATUS

Prioriteedid

1. Algatada noorte tööhõive üle avalik diskussioon.
2. Suurendada noorte tööõiguslast kompetentsust nõustamise ja informeerimise kaudu.
3. Rakendada noorte tööhõiveks ja töökasvatuseks mitmekesiseid meetodeid ning võimalusi noorteprojektide raames.
4. Korraldada noorte töösuhteid reguleerivaid seadusi.

Kavandatu elluviimine

1. Algatada avalik diskussioon noorte tööhõiveküsümiste teadvustamiseks (2001).
  - 1.1. Määrata noorte tööhõive pikemaajalised arengusuunad (2002–2004).
  - 1.2. Tähtsustada noorte tööhõivet kohalikes arengukavades (2001–2004).
  - 1.3. Tutvustada tööhõivet käsitlevaid seadusi (2001–2004).
2. Noorte tööhõive tagamiseks loovad avalik, mittetulunduslik ja ärisektor noortele töökohti (2001–2004).

- 2.1. Teadvustada tööandjatele suvise (juuni – august) noorte tööhõivekava väljatöötamise ja rakendamise vajadust (2001–2004).
- 2.2. Teadvustada tööandjatele noorte töö- ja puhkelaagrite tähtsust ning korraldamise võimalusi.
3. Reguleerida noorte tööhõivekeskuste ning töö- ja puhkelaagrite tegevust seadusandlikult (2001–2004), plaanida nende tegevuse toetuseks vajalikke vahendeid.
4. Töötada välja ja käivitada noorte tööhõivekeskuste riiklik programm (2004).
5. Tõhustada noorte tööhõivealast informeeritust ja kompetentsust erinevate noorsootöölalaste võimaluste vahendusel, sealjuures edendada rahvusvahelist koostööd noorte tööhõive alal.
6. Tagada noorte töötute tööhõive suurendamiseks ajakohased koolitusvõimalused (sh ka infotehnoloogilised) (2001–2004).

Plaanitavad teostajad

Vabariigi Valitsus, Sotsiaalministeerium, Haridusministeerium, Majandusministeerium, riiklikud tööturuinstitutsioonid, Eesti Tööstuse ja Tööstuse Keskliit, kohalikud omavalitsused, kolmas sektor, ärisektor.

7. RAHVUSVAHELINE NOORSOOTÖÖ

Prioriteedid

1. Töötada välja rahvusvahelise noorsootöö pikaajaline strateegia.
2. Soodustada ja algatada Eestis noorsootöötajate ning noortejuhtide rahvusvahelisi koolitusi ja seminare, mille teemad keskenduvad rahvusvahelisele projektijuhtimisele, erinevate kultuuride tundmaõppimisele ning rahvusvahelisele koostööle väiksemate võimalustega noorte kaasamiseks.
3. Teadvustada noortele ja noorsootöö tegijaile rahvusvahelise noorsootöö tähtsust igas noorsootöö valdkonnas.
4. Arendada rahvusvahelist noorsootööd kohalikul tasandil eesmärgiga saada rahvusvahelise koostöö kaudu kogemusi ning ideid, mida rakendada kohaliku tasandi noorsootöö kujundamisel.
5. Pöörata rahvusvahelises noorsootöös enam tähelepanu regionaalsele koostööle.
6. Teha koostööd Euroopa Nõukogu ning Euroopa Liidu noorsootöö struktuuridega, osaledes aktiivselt nende erinevates projektides ja programmides. Informeerida Eesti noori ning noorteühinguid neist koostöövõimalustest.
7. Saavutada rahvuslikul tasandil Eesti esindatus kõikides tähtsamates noorsootöölalastes rahvusvahelistes organisatsioonides.
8. Suurendada rahvusvahelist noorsooliikuvust erinevate noorsoo-sooduskaartide levitamise ja noorsoomajutuse võrgustiku kaudu.
9. Jälgida uusi noorsootöö suundi maailmas.

Kavandatu elluviimine

1. Haridusministri käskkirjaga moodustada rahvusvahelist noorsootööd koordineeriv tööühik, kelle ülesanne on töötada välja rahvusvahelise noorsootöö pikaajaline strateegia; kinnitada prioriteedid ning tegevussuunad lähiaastaiks (2001).
2. Osaleda Euroopa Liidu haridusprogrammis YOUTH ning tutvustada programmi Eestis, et soodustada võimalikult paljude noorte osalust programmi tegevuses. Samal ajal programmis osalemisega tagada programmi infrastruktuuri alalhoidmine ja arendamine ning programmis osalemiseks vajalikud rahaeraldised riigieelarvest (2001–2006).
3. Eesti Noorsootöö Keskus täiendab Interneti-kodulehekülge infoga rahvusvahelise noorsootöö ning sellega kaasnevate võimaluste kohta (nt info rahvusvaheliste programmide, koolituse, partnerotsingute, projektide jne kohta), teeb sihipärasest koostööd Euroopa Liidu info- ja nõustamisteenust pakkuva organisatsiooniga ERYICA ning on EYCA (Euroopa Noorsoo Sooduskaardi Assotsiatsioon) liige.
4. Tähtsustades Eesti noorteühingute informeeritust ja kaasatust rahvusvahelisel tasandil ning eesmärgiga taastada kontaktid ja võimaluse korral ka liikmestaatus Euroopa Noorsoo Foorumis, korraldada 2001. aastal Eesti noorsooühingute algatusel arutelu, et leida võimalikke lahendusi noorteühingute esindusühenduse moodustamiseks.
5. Jätkata koostööd Euroopa Nõukogu Noorsoo Direktoraadiga (2001–2004).
  - 5.1. Osaleda Euroopa noorsootöö eest vastutavate ministrite (CDEJ) koosolekutes.
  - 5.2. Maksta Euroopa Noorsoo Fondi iga-aastast liikmemaksu.
  - 5.3. Rakendada Eesti noorsootöös Euroopa Nõukogu poolsete noorsooliikuvuse, -osaluse, -info ja nõustamisega seotud soovitusi.
  - 5.4. Teavitada sihtrühmi Euroopa Nõukogu noorsootöölalastest koostöö- ning finantseerimisvõimalustest (nt Euroopa Noorsoo Fondist).
6. Rahvusvahelise noorsootöö spetsialistid analüüsivad koostöös Eesti Noorsootöö Keskusega varasematel aastatel sõlmitud riikidevahelisi noorsootöölalaseid koostöölepinguid ning teisi rahvusvahelisi lepinguid, milles kajastuvad noorsootöö valdkonnad, et hinnata rahvusvahelise koostöö tõhusust (2001. a korraldada asjaomane ümarlaud). Lähtuvalt rahvusvahelise noorsootöö pikaajalisest strateegiast ja koostöölepingute analüüsist sõlmitakse ning uuendatakse noorsootöölalaseid koostöölepinguid.

Plaanitavad teostajad

Haridusministeerium, Eesti Noorsootöö Keskus, Sotsiaalministeerium, kohalikud omavalitsused, Euroopa Noored Eesti Büroo, noorteühingud.

8. NOORSOOTÕ STRUKTUURID JA NOORTE OSALUS

Prioriteedid

1. Kujundada välja kohalike omavalitsuste noorsootõostruktuurid.
2. Töötada välja noorsootõõ riigieelarvelise finantseerimise alused ja kord.
3. Arendada Eesti Noorsootõõ Keskus hästi toimivaks keskuseks.
4. Arendada erineva tasandi noorsootõõstruktuuride koostõõsidemeid.
5. Muuta ja täiendada noorsootõõks vajalikke õigusakte ning töötada välja uusi.
6. Tähtsustada noorsootõõasutuse rolli noorsootõõ tegemisel.
7. Integreerida huvialaharidus ja noorsootõõ terviklikuks süsteemiks.

Kavandatu elluviimine

1. Luua aastaks 2004 rahvusvahelise koostõõ arendamise võimalused.
  - 1.1. Koostõõ rahvusvaheliste organisatsioonide ja noorsookeskustega (2001–2004).
  - 1.2. Rahvusvaheline koostõõ kolmanda sektori kaudu (2001–2004).
2. Noorsootõõ seaduse § 6 p 2.3 põhjal toetada noorteühingute kaasamist valla ja linna arengukava koostamisse (2001–2004). Levitada sellekohast infot noorsootõõ infokanalite vahendusel.
3. Luua kohalikes omavalitsustes professionaalne noorsootõõstruktuur (hiljemalt 2004).
  - 3.1. Võtta tööle noorsootõõtaja või delegeerida noorsootõõalaste avalike teenuste pakkumine kolmandale sektorile ja määrata noorsootõõ eest vastutav ametnik (vastavalt kohaliku omavalitsusüksuse võimalustele).
4. Viia kooskõlla huvialahariduse ja noorsootõõ struktuurid.
  - 4.1. Siduda õppeasutuste huvialajuhtide vastutus ja tegevusala ning võimaluse korral huvialajuhi staatus ametikohaga (noorsootõõ asedirektor) (2002–2004).
5. Suunata aastatel 2002–2004 põhilised ressursid järgmiste noorsootõõasutuste rajamisele.
  - 5.1. Avatud noortekeskused.
  - 5.2. Huvialakoolides lisaks ringitõõle luua avatud noortekeskuse võimalused.
  - 5.3. Kohalikud noorte tööhõivekojad (esmajärjekorras suuremates linnades).
6. Luua võimalused mitte-eestlastest noorte senisest rohkearvulisemaks kaasamiseks noorteühingutesse.
7. Täiustada ja arendada noorsootõõ õiguslikku regulatsiooni, sealhulgas muuta see noortetegevusele soodsamaks.
  - 7.1. Määratleda täpsemalt üliõpilas- ja õpilasinduste erandlik õiguslik seisund (2002).

Plaanitavad teostajad

Vabariigi Valitsus, kolmanda sektori struktuurid, MTÜ Eesti Noorsoonõunike Ühendus, kohalikud omavalitsused jt.

Tõnis Lukas
Minister

Madis Lepajõe
Poliitika ja eurointegratsiooni
asekantsler kantsleri kohustes